

Den Haag

Jaarverslag 2019

Gemeenteraad en Griffie gemeente Den Haag

Voorwoord

Geachte lezer,

Met genoegen breng ik u dit jaar-verslag 2019 van de griffie van de gemeenteraad Den Haag. De gemeenteraad vertegenwoordigt de Haagse bevolking, bepaalt in hoofdlijnen het gemeentebeleid en controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie.

Op het moment dat ik dit schrijf zitten we midden in de coronacrisis. Het voelt dan ook gek om terug te blikken op een jaar dat nu al zo lang geleden lijkt. Toch is het goed om terug te blikken op 2019. Vorig jaar schreef ik in mijn voorwoord dat 2018 een jaar van veranderingen was. Dat is dit jaar niet anders. 2019 was een jaar met vele bijzondere gebeurtenissen.

Het jaar begon direct met de uit de hand gelopen vreugdevuren op Scheveningen. In de periode tot begin maart heeft de raad hierover vier keer gesproken.

In maart 2019 heeft de raad een nieuw Reglement van Orde vastgesteld. Dit vloeide voort uit de proef die door de raad in de

periode november 2017 – november 2018 gestart was. Doel hiervan was het debat te verlevendigen en de raad korter te laten duren. Twee nieuwe agendapunten zijn ingevoerd: de zogenaamde Actualiteiten-debat en Afronding debat uit de commissie. Ook zijn er nieuwe regels vastgesteld voor interrupties en zijn de spreektijden per fractie aangepast.

In mei vond de eerste bijeenkomst van Raad in de Stad plaats in Escamp. Met Raad in de Stad gaat de gemeenteraad de komende jaren langs alle stadsdelen in Den Haag om in gesprek te gaan met bewoners om te horen wat er leeft in het stadsdeel. Ruim 100 inwoners gingen met de ca. 20 aanwezigen raadsleden in gesprek. Op 2 oktober zou de tweede bijeenkomst in Laak plaatsvinden, maar door een extra ingelaste raadsvergadering op die dag werd deze Raad in de Stad verplaatst naar 22 januari 2020.

Deze extra ingelaste vergadering van de gemeenteraad brengt mij op een bestuurlijk, hectische periode voor de raad, het college en de stad. Op 1 oktober doorzocht de Rijksrecherche in het stadhuis van Den Haag de werkkamers van wethouders Richard de

Mos en Rachid Guernaoui en werkplekken van enkele ambtenaren. Een dag later viel de coalitie van Hart voor Den Haag/-Groep de Mos, VVD, D66 en GroenLinks. Beide wethouders namen ontslag na een aangenomen motie van wantrouwen.

In dezelfde week kondigde burgemeester Pauline Krikke haar vertrek aan, na het verschijnen van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de vreugdevuren op Scheveningen. Met ingang van 12 oktober werd Johan Remkes tot waarnemend burgemeester benoemd. Remkes zal tot uiterlijk 1 juli 2020 blijven. Tijdens het vertrouwelijke overleg tussen de commissaris van de Koning, Jaap Smit, en de Haagse fractievoorzitters over de benoeming van een waarnemend burgemeester voor Den Haag zijn in het geheim geluidsopnames gemaakt. Absoluut onacceptabel, vond de raad, en daarom is er aangifte gedaan.

De begrotingsbehandeling 2020 kon dit jaar vanwege de bestuurlijke situatie geen doorgang vinden. Deze zal plaatsvinden in de gemeenteraad van 20 februari 2020.

Per 7 november is er een nieuwe voorzitter van de Rekenkamer, Manus Twisk.

In december is afscheid genomen van de gemeentelijke ombudsman, Peter Heskes. Zijn opvolger, Addie Stehouwer, is in januari gestart.

Op 9 december werd er het nieuwe coalitie-akkoord “Samen voor de stad” gepresenteerd door de nieuwe coalitie bestaande uit VVD, D66, GroenLinks, CDA en PvdA. Zo sloten we 2019 af met een kersverse coalitie. Op dat moment nog onbewust van het feit dat we in 2020 een van de zwaarste crises in de afgelopen decennia zullen ondervinden.

Wilt u meer weten over de gemeenteraad en de griffie? Actuele informatie vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. Hier kunt u ook de vergaderingen van de raad en commissies rechtstreeks volgen en achteraf terug zien. Of volg de gemeenteraad op social media: Facebook, Twitter en sinds dit jaar ook Instagram. Natuurlijk kunt u de griffie ook mailen of bellen: griffie@denhaag.nl of (070) 353 31 31.

Ik wens u veel leesplezier!

Lilianne Blankwaard-Rombouts

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Gemeenteraad	4
De fracties blikken terug	5
De stad vertelt	21
Presidium	29
Burgemeester	30
Nieuwe coalitie	30
College burgemeester en wethouders	31
Opvolging in de raad	31
Veranderingen in de raad	31
De raad en commissies in 2019	32
De raad in cijfers	35
Raad in de Stad	36
Communicatie	37
De griffie	38

Gemeenteraad

De gemeente Den Haag wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad vertegenwoordigt de bevolking, stelt de hoofdlijnen van het beleid vast en controleert het college.

Hagenaars vanaf 18 jaar kiezen om de vier jaar rechtstreeks de leden van de gemeenteraad. In 2018 is de huidige gemeenteraad gekozen. De gemeenteraad telt 45 leden, verdeeld over 15 politieke fracties.

De fracties blikken terug

De vijftien fracties in de Haagse gemeenteraad blikken terug op het afgelopen jaar. Hoe was 2019 voor hen? Waar hebben ze zich voor ingezet? En hoe gaan ze het jaar 2020 in?

Moeilijk, maar wij gaan door

2019 was een moeilijk jaar voor onze partij. Dit terwijl het eerste Hart voor Den Haag-college voor de stad een boodschap had van hoop en optimisme, met een niet lullen, maar poetsen mentaliteit. Na jarenlang te zijn bestuurd door 'regenten' met een 'balletje, balletje politiek', was daar eindelijk een partij die je dag en nacht kon bellen en wel zo dat er ook eindelijk eens wat gebeurde in de stad. In plaats van het stoffige imago van Den Haag kwam een heus 'Den Haag First'-gevoel, dat ervoor zorgde dat we met zijn allen weer trots konden zijn op onze stad. We mochten weer bruisen en onze stad ging ook bruisen. En u kreeg de regie terug.

In het kader van de attracties had 2020, met onder andere Museum Escher in de voormalige Amerikaanse ambassade, een attractie van De Efteling op de Hofvijver en Plopsaland – met een zwemparadijs en een indoorhal – het jaar van de beslissingen moeten worden. Nu we niet zelf meer aan de knoppen zitten moeten we erop toezien dat deze mooie plannen zijn gesloopt. Met een structurele bezuiniging op Economie van 4 miljoen euro per jaar vrezden wij het ergste. En de kloof tussen het stadhuis en onze inwoners wordt weer groter.

In oktober kwam er een abrupt einde door de invallen van de Rijksrecherche. U heeft dat hoogstwaarschijnlijk wel meegekregen. Wij zijn echter vol vertrouwen en gaan ervan uit dat het OM vaart maakt met het seponeren van beide zaken. Wij hebben niets te verbergen en alle vertrouwen in een goede afloop. En wij gaan hoe dan ook door en blijven ons onverminderd inzetten voor: een veilige en leefbare stad; een bereikbare stad; een zorgzame stad mét oog voor onze ouderen; een ondernemende én bruisende stad; met meer werk; goed onderwijs voor ieder kind. Daar kunt u altijd van op aan!

Den Haag nog mooier

Het afgelopen jaar heeft fractievoorzitter Frans de Graaf zich samen met raadsleden Judith Oudshoorn, Jan Pronk, Det Regts, Ayse Yilmaz, Chris van der Helm en Remco de Vos ingezet om Den Haag nog mooier te maken. Nog mooier voor alle Hagenaars die een positieve bijdrage leveren aan onze stad. Die omkijken naar een ander, werken als ze kunnen en iets moois van hun leven willen maken.

Zo heeft Judith ervoor gezorgd dat er meer aandacht komt voor Haagse familiebedrijven en de lokale ondernemer. Er komt een prijs voor Haagse familiebedrijven en de mogelijkheden voor een lokale zaterdag worden onderzocht. Remco heeft zich, samen met de wijk, ingezet voor het Benoordenhout, zodat deze wijk ook in de toekomst een fijne plek blijft om te wonen. Chris heeft zich keihard ingezet voor de wijken Waldeck, Houtwijk en Kraayenstein: groenonderhoud is hier hard nodig en dankzij Chris wordt dit nu eindelijk aangepakt.

Det is ons raadslid met een groot hart voor cultuur: dankzij haar komt er een Haags muziekstuk bij de opening van Amare. En Jan zet zich ervoor in dat oude wijken niet verloederen als de stad groeit door het invoeren van een splitsingsverbod en de aanpak van verkamering. Dankzij een motie van Ayse kan de overconcentratie van coffeeshops in het Zeehelden- en Regentessekwartier eindelijk aangepakt worden. Frans is onder andere bezig geweest met het harder aanpakken van overlastgevend gedrag: zo komt er bijvoorbeeld een toegangsverbod voor jongeren die rotzooi trappen in het zwembad.

Stuk voor stuk punten waarmee we Den Haag weer een stukje mooier hebben gemaakt. Maar hiermee zijn we er natuurlijk nog niet. Ook het komende jaar zetten wij ons daarom weer graag voor de inwoners van Den Haag in!

Jaar van vallen en opstaan

In de politiek verschillen mensen over alles en nog wat van mening, maar over een ding kunnen we het allemaal eens zijn: 2019 was een raar jaar. Het begon met een vonkenregen op Scheveningen en kreeg tientallen grote demonstraties op het Malieveld te verduren. Burgemeester Krikke trad af, en burgemeester Remkes trad tijdelijk aan.

Maar de grootste politieke schok kwam in oktober, toen de Rijksrecherche de werken woonadressen van twee wethouders binnenviel op verdenking van ambtelijke corruptie, omkoping en schending van het ambtsgeheim. Dit nieuws trof D66 Den Haag pijnlijk. De samenwerking tussen de vier coalitiepartijen was gestart met gesprekken waarbij integriteit zeer hoog op de agenda stond. Den Haag moet boven alles kunnen vertrouwen op een integer stadsbestuur dat boven alle verdenkingen verheven is. Een bestuur dat de belangen van alle Hagenaars dient. Dit leidde dan ook tot het besluit om de samenwerking met Hart voor Den Haag/Groep de Mos per direct te beëindigen.

Na gesprekken werd de coalitie van D66, VVD en GroenLinks versterkt met PvdA en CDA. Zo kon Den Haag toch nog het jaar afsluiten met een volledig bestuur. Voor D66 werden belangrijke onderwerpen in het nieuwe coalitieakkoord opgenomen. Om de stad veiliger te maken kwam het aanpakken van criminele ondermijning nog hoger op de agenda te staan. D66 had hier eerder al een voorstel voor ingediend. Dit leidde er toe dat burgemeester Remkes in 2020 de ondermijnende criminaliteit in de Weimarstraat hard kan aanpakken. Ook toegankelijkheid, meer inspraak van burgers en het aanpakken van klimaatverandering en de woningnood kregen dankzij D66 een belangrijke plaats op de politieke agenda van 2020.

2019: bewogen én hoopvol

Midden in de coronacrisis is het moeilijk voor te stellen hoe het normale leven ook alweer was. Toch was ook 2019 voor onze stad een bewogen jaar. Een jaar dat begon met de uit de hand gelopen vreugdevuren en eindigde met een nieuw stadsbestuur, nadat het vorige door verdenkingen van corruptie niet verder kon.

Tegelijkertijd legden we in 2019 ook de basis voor een hoopvolle toekomst voor iedereen in onze stad, ongeacht in welke wijk je geboren bent. Zo verbeterden we de hulp aan mensen met schulden en investeren we meer in de begeleiding van mensen richting goed werk. Er komen meer woningen voor jongeren uit de jeugdzorg en met het nieuwe coalitieakkoord gaat er fors meer geld naar onder andere armoedeverorzieningen en daklozenopvang. Ondanks de te lage bijdrage vanuit het Rijk kozen we ervoor om fors minder te bezuinigen op zorg en welzijn. Ook zijn er grote stappen gezet om Den Haag groener en duurzamer te maken. Een ruime meerderheid stemde voor een Haagse milieuzone, waarmee we de meest vieze auto's en brommers uit onze (binnen)stad gaan weren en de lucht die we inademen gezonder wordt. Bewonersinitiatieven voor het samen aanschaffen van zonnepanelen en het terugdringen van de energierekening worden verder geholpen. En we lanceerden een plan om samen met bewoners 1000 extra nieuwe bomen te planten.

Maar als GroenLinks deden we nog zo veel meer. Zo maakten we plannen tegen overbewoning, dienden we moties in voor meer grip op groei van toerisme, komt er mede door onze inzet een monument ter herdenking van ons slavernijverleden en kwamen we met een discussienota over het gelijkwaardig meedoen van statushouders. We zijn er nog lang niet, maar in 2019 bouwden we aan de basis voor een hoopvolle, eerlijke toekomst voor iedere Hagenaar.

2019: Een bewogen jaar

Begin 2019 zat het CDA nog in de oppositiebanken, maar eind 2019 gebeurde er veel en werd een beroep op ons gedaan om deel te nemen aan een nieuwe coalitie. Twee uitersten van elkaar in een bewogen politiek jaar. We kijken terug op een moeilijk jaar met een goede afloop.

Prioriteit was voor ons de bezuinigingen in de zorg zodanig aan te passen, zodat de mensen die zorg behoeven de garantie hebben dat ze die ook werkelijk krijgen. Met het deels terugdraaien van de bezuinigingen is dit doel bereikt.

Ook constateren we steeds meer overlast, verloedering en (verborgen) criminaliteit in onze stad. Daarom was dit voor het CDA een belangrijk speerpunt. Zo hebben wij aan het college aandacht gevraagd voor verschillende wijken, waar inwoners veel overlast en verloedering ervaren en hebben we tijdens de coalitieonderhandelingen extra aandacht gevraagd voor de ondermijnende criminaliteit in Den Haag. Dit heeft erin geresulteerd dat de Bi-bob capaciteit bij de gemeente wordt verhoogd en er extra aandacht wordt geschonken aan de aanpak van ondermijning.

Tot slot, veel (jonge) inwoners zijn op zoek naar een betaalbare koopwoning, maar met de stijgende huizenprijzen is dit een bijna onmogelijke opgave. Dit vinden wij onaanvaardbaar. Daarom hebben we gepleit voor een fonds van 50 miljoen, afkomstig uit de Eneco-gelden, om naast sociale huur ook starters op de koopmarkt te stimuleren.

Gezien het verloop van 2019 in de gemeente en binnen onze fractie kijken we terug op een moeilijk jaar, maar zijn we tevreden over de behaalde resultaten. Er ligt een eerlijk coalitieakkoord en een gemotiveerd stadsbestuur die hier samen met onze raad uitvoering aan zal geven. Het bekende verhaal van normen, waarden en een eerlijke stad zal in 2020 onverkort worden voortgezet.

Voor een eerlijkere stad

2019 was zonder twijfel een van de meest turbulente jaren in de Haagse politiek. Op 1 januari werden we allemaal opgeschrikt door de bijna ramp rond de vreugdevuren op Scheveningen en sindsdien heeft de Haagse politiek niet stilgezeten. Met de nasleep van de jaarwisseling, de val van het stadsbestuur, het opstappen van de burgemeester en de komst van een nieuw college, met de PvdA, was het een bijzonder en intensief jaar, waarin onze stad in het middelpunt van de landelijke aandacht stond. En helaas niet op een positieve manier.

Voor de Haagse PvdA is er ook veel veranderd. 2019 begonnen we als een partij die stevig, maar altijd constructief, oppositie voerde tegen de toenmalige coalitie. En daar zijn we trots op, want Den Haag snakte naar een eerlijker, socialer en linkser alternatief. En daar hebben we voor geknokt. Zowel op het stadhuis als op straat. Het grote tekort aan betaalbare woningen, de kansenongelijkheid binnen het onderwijs en de bezuinigingen op de zorg en het welzijn: er moest wat aan gedaan worden.

Daarom pakten we onze verantwoordelijkheid toen het stadsbestuur viel en er een nieuwe coalitie moest worden gevormd. Niet alleen had Den Haag behoefte aan een stabiel en integer stadsbestuur, ook kon de PvdA echt een verschil maken voor alle inwoners van de stad. Met de uiteindelijke afspraken in het coalitieakkoord kunnen we echt gaan bouwen aan de eerlijke en sociale stad waar de Hagenaars en Hagenezen behoefte aan hebben. En we zijn ook trots dat Martijn Balster wethouder is geworden en dat we Bülent Aydin terug mochten verwelkomen in de fractie.

Het was inderdaad een turbulent jaar, maar we hebben altijd, zowel in het stadhuis als op straat, geknokt voor onze idealen. En dat blijven we doen.

Het rampjaar 2019

Voor de lokale politiek was 2019 een jaar om snel te vergeten. De ellende begon direct met de Scheveningse vreugdevuren. De nasleep ervan heeft ons lang beziggehouden en had zelfs tot gevolg dat burgemeester Krikke aftrad. De chaos werd compleet na een inval van justitie bij twee wethouders van Groep de Mos, vanwege de verdenking van corruptie. De grootste partij van Den Haag moest terugtreden uit het college met als gevolg dat de stad onbestuurbaar dreigde te worden. Vlak voor de jaarwisseling trad er een nieuw college aan met een nieuw collegeakkoord. Ook kregen we met Johan Remkes een waarnemend burgemeester.

Ondanks dit rampjaar heeft de Haagse Stadspartij stug doorgewerkt. Zo hebben we ons vastgebeten in de corruptie- en integriteitscrisis. Een zaak waar wij al sinds 2017 voor waarschuwden, maar nu pas serieus wordt genomen. Andere kwesties: dieren, groen, milieu, energie en klimaat, bezuinigingen op jeugdzorg en welzijn, lerarentekort, woningnood, positie van arbeidsmigranten, tekortschietende afvalophaal, kunst en broedplaatsen, demonstratievrijheid, behoud van karakteristieke gebouwen, betaalbaar openbaar vervoer, schijninspraak, dakloze gezinnen, armoede, discriminatie, plannen voor de Binckhorst, Scheveningen, Zuid West, het CID etc.

Met tientallen moties, schriftelijke vragen en debatten in de raad boekten we vaak resultaten. De problemen met kamerbewoning en woningsplitsing worden eindelijk aangepakt, de afvalproblematiek in de wijken staat bovenaan de agenda, de toenemende dakloosheid wordt tegengegaan, de Theresiakerk is gered van sloop, misstanden bij de politie worden erkend, er komen openbare toiletten voor vrouwen etc. Het was al met al een turbulent jaar. En toen moest 2020 met de coronacrisis nog beginnen.

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Den Haag

De Hofstad in bloei

2019 was een goed jaar voor dieren, natuur en milieu in Den Haag. Verschillende voorstellen van de Partij voor de Dieren die hieraan bijdragen zijn in dat jaar aangenomen.

Zo nam de gemeenteraad haar eerste initiatiefvoorstel aan. 'De Hofstad in bloei', van de Partij voor de Dieren, zorgt ervoor dat de gemeente alleen nog biologische bloembollen gaat planten. In de bloembollenteelt wordt het meeste gif gebruikt van alle planten. Ieder jaar zo'n 75 kilo per hectare. Door het PvdD-voorstel komt dat gif niet meer in Den Haag terecht. Ook verhoogt Den Haag hiermee de vraag naar biobollen, waardoor er meer biologische bloembollentelers aan de slag kunnen. De natuur rond de bollenvelden plukt daar de vruchten van.

Ook heeft de gemeente het oplaten van ballonnen verboden. Hoewel een ballonoplatting een feestelijk gezicht is, levert het uiteindelijk een hoop zwerfvuil op. Dieren kunnen in de touwtjes stikken. Daarom had de Partij voor de Dieren opgeroepen tot het verbod.

Daarnaast gaat het Statenkwartier er voor mensen en dieren op vooruit. Na een oproep van de PvdD startte de gemeente in 2019 een onderzoek om de lanen daar om te toveren tot ecologische verbindingzones. Zo kunnen dieren zich makkelijker tussen groengebieden verplaatsen.

Duurzame Hagenaren worden niet meer van het kastje naar de muur gestuurd. Wie in een woonboot woont, hoeft geen nieuwe ligplaatsvergunning aan te vragen voor een zonnepaneel op het dak.

Tot slot draaide de gemeente een paar onverstandige plannen terug, onder druk van de PvdD. Zo zag de gemeente af van de plannen om een aantal statige bomen op het Paleisplein te kappen. Ook verdween het plan voor een fietspad dwars door het groen van het volkstuintcomplex Zonnegaarde in de prullenbak. Ongeruimd staat netjes!

Terugblik naar andere realiteit

Het afgelopen jaar was een bewogen jaar in de Haagse politiek. Burgemeester Pauline Krikke trad af. Er vond een verschrikkelijke steekpartij plaats midden in het centrum. Zwarte piet werd definitief de nek omgedraaid. De vreugdevuren werden afgelast. Richard de Mos werd vervolgd. Martijn Balster werd wethouder.

Toch voelt het raar, een terugblik op 2019, terwijl we op dit moment in de grootste gezondheids crisis van de afgelopen honderd jaar zitten. Al onze aangenomen moties. De debatten over de As-Soennah moskee met lange Frans van de VVD. De kadernota duurzaamheid van juffrouw van Tongeren van GroenLinks. Het lijkt allemaal een eeuwigheid geleden. Alsof het heeft plaatsgevonden in een andere werkelijkheid.

De realiteit op het moment van dit schrijven is namelijk totaal anders. Normaal gesproken zitten we uren per week in de raadzaal te bakkeleien over een paar ton hier of een paar miljoen daar. Nu werken we grotendeels thuis en zijn alle niet-essentiële debatten geschrapt. De begroting kan de prullenbak in en niemand maakt zich meer druk om stikstof. De zorgen zijn nu van een heel andere orde. De gezondheid van onze inwoners staat op het spel. Er is een enorme reddingsoperatie op touw gezet om de financiële schade van het virus te beperken.

In tijden van crisis staan echte helden op. En dat hebben we gezien. De Haagse PVV wil al die Hagenaars met vitale beroepen bedanken voor het feit dat zij dapper naar hun werk gaan om de zieken te verzorgen en onze stad draaiende te houden. Ook willen wij de griffie bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar en voor het feit dat zij, ondanks deze vreemde tijd, ervoor zorgen dat de lokale democratie blijft draaien.

Stabiliteit & Integriteit

Het was een roerig jaar voor het stadsbestuur van Den Haag. Afgelopen jaar wordt gekenmerkt door uitzonderlijke situaties waar geen voorbereiding voor mogelijk was. Dit heeft geleid tot onthullingen van blinde vlekken binnen onze organisatie. Als de basis immers niet op orde is, valt alles uit elkaar. We zijn herinnerd aan het belang van integer bestuur en duidelijke richtlijnen en zullen in dit kader de komende jaren moeten samenwerken. De stad vraagt om stabiliteit en doet beroep op ons om het werk naar behoren uit te voeren. Aan ons de taak om hier gehoor aan te geven door terug naar de basis te gaan en een sterk fundament te bouwen.

Islam Democraten heeft zich in 2019 veelal beroept op het vragenrecht en heeft deze – en andere – middelen ingezet om onder andere de verkeersveiligheid te verbeteren, lokale ondernemers te steunen en het discriminatiebeleid aan de kaak te stellen. We hopen op korte termijn een bijdrage te leveren aan het nijpende afvalprobleem en hebben reeds in 2019 hier een initiatief voor geschreven. Hoewel de uitvoering soms nog wat te wensen overlaat, zijn we onder andere tevreden met onze moties op het gebied van een verlaagd ov-tarief voor minima en het borgen van vertrouwen bij ondernemers. We hopen de komende jaren meer te betekenen binnen deze en andere sociaalmaatschappelijke thema's en doen dit graag met gelijkgezinde én tegenstellende collegae.

De raad zou ook niet kunnen functioneren zonder de griffie. Ongeacht de altijd veranderende verstandhouding in de politiek staan jullie ten allen tijde paraat voor ons. We danken dan ook graag alle ondersteuners voor hun kritische blik en het betrouwbare advies.

Voor een leefbaar Den Haag

We kijken terug op een bewogen jaar in de Haagse gemeenteraad. Sommige gebeurtenissen hebben een bittere nasmaak achtergelaten, zoals de vonkenregen tijdens de roerige jaarwisseling 2018/2019, de integriteitscrisis rondom twee wethouders en het vertrek van de burgemeester in het najaar. Een nieuw stadsbestuur trad in december aan. Het is jammer dat dit nodig was, maar tegelijk goed dat het er kwam.

Ondanks de bestuurlijke chaos is er ook veel goeds gebeurd en heeft de ChristenUnie/SGP kunnen bijdragen aan een Den Haag waarin we omkijken naar elkaar. Zo maak ik me al jaren hard voor de bescherming van de leefbaarheid en het karakter van Haagse wijken. Pandjesbazen en huisjesmelkers kregen de afgelopen jaren veel te veel ruimte om wijken te ontwrichten, door huizen op te splitsen of te verkameren. Het stadsbestuur heeft daarom terecht werk gemaakt van een verbod op woningsplitsing in veel wijken. Ook aan mijn dringende verzoek om verkamering strenger aan te pakken is gehoor gegeven. Met het nieuwe beleid zijn echter nog niet alle problemen opgelost, dus ik blijf strijden voor een woonstad met toekomst.

De huidige coronacrisis laat zien hoe belangrijk een goede gezondheid en goede zorg zijn voor ons land en onze stad. Ik heb in 2019 dan ook regelmatig mijn zorgen geuit over de voorgenomen bezuinigingen op de jeugd- en ouderenzorg. Kwetsbare inwoners mogen hier immers nooit de dupe van worden.

Ten slotte is ons voorstel voor een verbod op lachgasgebruik en -verkoop overgenomen in het coalitieakkoord en hebben we gezorgd voor een goedkopere parkeervergunning voor ondernemers met een klusbedrijf. Ook de komende jaren zal de ChristenUnie/SGP zich blijven inzetten om elke inwoner van Den Haag en Scheveningen tot zijn recht te laten komen.

Bewoner boven het grote geld

Het aanzien van de lokale politiek liep in 2019 een flinke deuk op. Door de val van het vorige college en het opstappen van burgemeester Krikke waren de landelijke schijnwerpers vaak op onze stad gericht. Ook buiten het stadhuis liet Den Haag zich niet altijd van haar beste kant zien: denk bijvoorbeeld aan de ravage die in veel wijken werd aangericht in aanloop naar de jaarwisseling.

Ook stond 2019 in het teken van verandering. We verwelkomden een interim-burgemeester en er werd op de valreep een nieuw coalitieakkoord gepresenteerd. Hoewel het nieuwe stadsbestuur er gelukkig voor koos om de miljoenenbezuinigingen op jeugdhulp en ouderenzorg te verzachten, blijven de gevolgen van deze kaalslag voor kwetsbare stadsgenoten nog altijd ongewis.

Maar ook binnen onze fractie veranderde er veel. Zo lukte het Hanne Drost helaas niet meer om haar werk te combineren met eenpitter zijn in de raad. Afgelopen juli nam Lesley Arp het stokje van haar over. Maar de missie van de Haagse SP bleef hetzelfde: een spreekbuis zijn voor mensen die onvoldoende gehoord worden door het stadsbestuur. Zoals huurders die in ziekmakende schimmelwoningen leven. Of bewoners van Moerwijk die worden geteisterd door een rattenplaag. Maar ook kleine ondernemers die gebukt gaan onder het tekort aan betaalbare bedrijfsruimte. Ook buiten de raadszaal strijden wij met hen voor meer zeggenschap.

Daarnaast slaagden we erin om voorstellen van het stadsbestuur socialer te maken. Dankzij de SP mogen nieuwe huurwoningen in het middensegment bijvoorbeeld niet na 10 jaar – zoals het college voorstelde – maar pas na 20 jaar worden verkocht door vastgoedbazen. Zo blijven wij ervoor strijden dat de behoeften van bewoners voorop staan in plaats van de belangen van het grote geld.

NIDA maakt beloftes waar

Het afgelopen jaar was het tweede jaar voor NIDA in Den Haag. Waar het jaar begon met de uit de hand gelopen vreugdevuren, eindigde het jaar met een politieke storm: de val van het college en het opstappen van burgemeester Krikke. Dit alles heeft een enorme effect gehad op het vertrouwen in de politiek. NIDA heeft hier op verschillende manieren laten weten wat wij hiervan hebben gevonden. Wij waren erg kritisch op het college én de coalitiepartijen voor de wijze waarop zij zijn omgegaan met eerdere vragen van NIDA over mogelijke integriteitschendingen.

Ook in 2019 hebben wij veel van onze beloftes aan de kiezer weten waar te maken. Wij zijn er trots op dat er vooruitgang met de uitbreiding van islamitische begraafplaatsen met eeuwige grafrust. Een NIDA voorstel om dit te onderzoeken was aangenomen en wij hebben het faciliteren van islamitische begraafplaatsen ook in het nieuwe coalitieakkoord gekregen.

Ook hebben wij ons sterk gemaakt voor de grote uitdagingen op het gebied van wonen en leefbaarheid. Onze moties over meergeneratiewoningen en het beschikbaar houden van gemeentelijke grond voor religieuze en maatschappelijke bestemmingen zijn inmiddels afgedaan. Wij hopen dat hier mooie initiatieven uit komen.

NIDA heeft meerdere malen gepleit voor een beter afvalbeleid en een eerlijker parkeerbeleid, ook hebben wij voorstellen en vragen ingediend op het gebied van o.a. anti-discriminatie, zorg, toegankelijkheid, economie, vergroening, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Check onze website voor de laatste updates.

Ook in 2020 zullen wij ons inzetten voor een Haagse samenleving die inclusief en duurzaam is en waarbij gelijkwaardigheid, rechtvaardigheid en menselijke waardigheid centraal staan.

Bijzonder jubileumjaar 50PLUS

In 2019 vierde 50PLUS z'n 10-jarig jubileum met inmiddels fracties in de Tweede en Eerste Kamer, alle provincies, waterschappen en ruim twintig gemeentebesturen, waaronder Den Haag.

De 50PLUS-fractie in de stad Den Haag (met Frans Hoijnck van Papendrecht als voorzitter en Geert Tomlow als fractievertegenwoordiger) ging begin 2019 een strategisch samenwerkingsverband aan met Hart voor Den Haag/Groep De Mos. Waarom? Omdat beide partijen het sterk met elkaar eens zijn over het ouderenbeleid dat nodig is in Den Haag! 50PLUS kan enerzijds iets doen voor HvDH/GdM om lokale speerpunten ook op hogere Bestuursniveaus dan de gemeente aan te kaarten; anderzijds heeft 50PLUS als kleine partij in Den Haag profijt van het bondgenootschap omdat HvDH/GdM met 8 zetels de grootste partij is in de Haagse raad. De samenwerking neemt overigens niet weg dat beide partijen op allerlei andere terreinen dan ouderenbeleid, in wederzijds respect gewoon hun eigen keuzes maken – die soms erg van elkaar verschillen, bijvoorbeeld over vuurwerk met oud en nieuw.

50PLUS Den Haag betreurde het erg dat op 1 oktober door justitie werd ingebroken op de bestendigheid van het Haagse college van B&W en dat daardoor een nieuw college moest worden gevormd. Net als dat 50PLUS met lede ogen afscheid nam van burgemeester Pauline Krikke, van wie 50PLUS vond dat zij het in veel opzichten prima deed, vooral in de hartelijke en open contacten met Haagse burgers.

Dat neemt niet weg dat de gauw benoemde waarnemend burgemeester Johan Remkes meteen indruk op 50PLUS maakte. Hij is een kanjer die geen gras laat groeien over het gemeentebestuur en hij geeft als voorzitter voortvarend leiding aan de debatten in de gemeenteraad.

P.S.

Inmiddels (mei 2020) is de gemeenteraadsfractie van 50PLUS van naam veranderd in 'Partij voor de Toekomst'. Het verkiezingsprogramma van 50PLUS wordt niettemin integraal gehandhaafd en nagevolgd.

Vertrouwde vrijwilligers!

De Partij van de Eenheid kijkt terug op het prille begin van het jaar 2019, namelijk de jaarwisseling. Er was veel te doen geweest over de brand in Scheveningen, maar elders in de stad gingen ook veel zaken fout. Goed fout zelfs. Er zijn veel incidenten gemeld, zoals vernielingen, vechtpartijen en autobranden. Vooral in de gevoelige wijken, zoals Schilderswijk en Transvaal. Dat kwam mede door het afschaffen van de samenwerking met bijvoorbeeld moskeeën, die voorheen uitstekend werk verrichtten door veel enthousiaste vrijwilligers te leveren tijdens de jaarwisseling. Deze vrijwilligers gingen het gesprek aan met jongeren, coördineerden eventuele acties met de politie en zorgden dus voor een goed verloop van de jaarwisseling.

Het resultaat was jarenlang, een daling van het aantal incidenten in de wijken. Een succesvol concept wat de Partij van de Eenheid betreft. Never change a winning team! Wij hebben ons als Partij van de Eenheid sterk gemaakt om deze samenwerking tussen gemeente en moskeeën in stand te houden. Helaas wilde de vorige burgemeester hier niets van weten. Er werd gekozen voor een concept, waarbij iedereen zich kon aanmelden als vrijwilliger via de gemeente. Dit heeft helaas niet echt goed gewerkt.

Wat ons betreft wordt de oude samenwerking weer snel in het leven geroepen, zodat toekomstige jaarwisselingen weer soepel en veilig kunnen verlopen. Als Partij van de Eenheid hebben we veiligheid en orde, immers hoog in het vaandel staan!

De stad vertelt

De gemeenteraad is er voor de stad. Maar af en toe komt de stad ook naar de gemeenteraad toe. Zeven mensen die wonen of studeren in Den Haag en het afgelopen jaar te maken kregen met de Haagse gemeenteraad vertellen over hun ervaringen.

Toen ik
klaar was
kreeg ik
een 'roffel'
van alle
raadsleden

Inspreker in de raad

Thijmen Stomps

Waarom ben je gaan inspreken in de raad?

'Mijn klasgenoot Diego verongelukte in november 2018 op de Soestdijksekade. Dat was heel heftig, ook voor ons als klas. We besloten dat er echt iets gedaan moest worden aan het onveilige kruispunt van de Soestdijksekade en Loosduinsekade. Want dit mag nooit meer gebeuren! Ik hoorde van een oud-collega van mijn moeder die in de gemeenteraad zit dat je bij de raad kan inspreken. Ik was vastbesloten om er iets mee te doen. Voor Diego en namens mijn klas. Dus ik schreef alles op wat ik kwijt wilde over wat het ongeluk met mij en de klas had gedaan en hoe het was om een klasgenoot te verliezen. Ik besloot het niet te oefenen, want ik wilde dat het zo echt mogelijk over kwam bij de raadsleden.'

Hoe was het om in te spreken?

'Ik kreeg een paar uurtjes vrij van school om naar de raadzaal te gaan. Samen met mijn vader en een vriend die ook in

onze klas zit ging ik er heen. Natuurlijk was ik zenuwachtig, maar ik wist toch rustig te blijven. Terwijl ik het voorlas, probeerde ik de raadsleden aan te kijken en hen te laten zien hoe serieus het was. Toen ik klaar was kreeg ik een 'roffel' van alle raadsleden. Sommigen van hen kwamen naar me toe om te vertellen hoe stoer ze het van me vonden. Online keken mijn moeder en tante mee. Iedereen was ontzettend trots op me, ook mijn klas.'

Heeft het geholpen om in te spreken, denk je?

'Ik hoorde er lang niks over, tot een paar weken geleden. We lazen in de krant dat ze eindelijk iets aan het kruispunt gingen doen. Ook zijn een paar van onze ideeën overgenomen, daar ben ik erg blij mee. Het heeft geholpen.'

Door in te spreken doe je een goede poging om gehoord te worden.

Inspreker in de raad

Carlos Martinez van Andel

Wat vindt u van de mogelijkheid om in te spreken?

‘Door in te spreken tijdens vergaderingen van de raad kan je laten zien wat er nou echt speelt in Den Haag. Hiermee kan je als inwoner invloed uitoefenen op het beleid dat er gemaakt wordt in je eigen stad. Ik hoor mensen regelmatig klagen over wat er gebeurt in hun omgeving, maar niet iedereen draagt bij om vervolgens ook een oplossing hiervoor te vinden. Door in te spreken doe je in ieder geval een goede poging om gehoord te worden.’

Hoe was het om in te spreken?

‘Ik heb nu twee keer ingesproken bij de commissie Ruimte namens het Wijkberaad en iedere keer blijft het toch wel een beetje spannend. De laatste keer stond ik voor een spreekgestoelte dat voor mij eigenlijk veel te laag bleek. Daardoor kon ik niet goed lezen wat er op mijn spreekbriefje stond en moest ik improviseren. Ondanks dat ik het thuis al een paar keer

geoefend had, ging ik daarom over mijn tijd heen. Gelukkig hadden de commissieleden daarna nog vragen voor me, waardoor ik toch bijna alles kwijt kon.’

Hoe heeft u het contact met de gemeenteraad ervaren?

‘Het is voor ons als Wijkberaad erg belangrijk om een goede relatie te hebben met de gemeenteraad. We houden de raadsagenda dan ook goed in de gaten, zodat we precies weten wanneer er voor ons interessante onderwerpen worden besproken. Met de meeste partijen in de raad hebben we goed en intensief contact. Ze zijn geïnteresseerd in ons verhaal en stellen na mijn inspraak vragen. Of ze geven tips hoe we dingen moeten aanpakken.

Niet alleen tijdens vergaderingen, maar ook daarbuiten zie ik raadsleden vaak. Zo nodigen we alle partijen uit bij het Wijkberaad om te praten over wat er leeft in onze wijk of om samen een wandeling in Mariahoeve te maken, zodat we kunnen laten zien wat hier leeft. Laatst werden er aan de hand van onze wijkwandeling nog schriftelijke vragen gesteld. Dat laat zien dat contact met de raad tot veel goeds kan leiden en daarom is de raad nog lang niet van ons af!’

Als Scheveningers
vielen we met onze
neus in de boter.

Gasten van de raad

Mike en Ina van Duijne

*Waarom heeft u zich aangemeld om
Gast van de raad te zijn?*

Ina: 'We waren aangenaam verrast toen er ineens een brief van de burgemeester op de mat lag. In de brief nodigde hij ons uit om als Gast van de raad naar een raadsvergadering te komen. Wij zijn overal wel voor in en vinden het hartstikke leuk om de raadzaal een keer in werking te zien. Natuurlijk reageerden we positief op deze uitnodiging!'

Hoe was het om Gast van de raad te zijn?

Ina: 'Ik was al eerder in de raadzaal geweest, maar nog nooit terwijl er echt vergaderd werd. Soms volg ik de vergaderingen live op de tv, maar dat is toch heel anders. We werden netjes ontvangen met koffie en gebak en volgden – na een uitleg van twee raadsleden over hun werk – de vergadering.'

Mike: 'Als Scheveningers vielen we met onze neus in de boter. Het ging namelijk over de vreugdevuren en of deze dit jaar wel door zouden gaan. Een paar jongens spraken namens de organisatie van de vreugdevuren in en pleitten ervoor om het dit jaar wel door te laten gaan. Ik kreeg helaas het idee dat de raad allang zijn oordeel klaar had over de vreugdevuren en dat de insprekers voor niks waren gekomen. Dat vond ik jammer.'

Wat neemt u mee uit deze ervaring?

Mike: 'Als betrokken Hagenaar en Scheveninger weet ik al veel over de gemeenteraad en houd ik het nieuws goed in de gaten. Ik heb in het verleden ook regelmatig contact gehad met raadsleden. Ik hoorde daarom niet echt iets nieuws. Toch was het een prettige ervaring om Gast van de raad te zijn. Ik zou het anderen zeker aanraden, want het is altijd goed om betrokken bij je eigen stad te zijn!'

Er zijn wel een paar dingetjes waar ik het over wil hebben met de raad.

Gast van de raad

Koen Onderstal

Waarom heeft u zich aangemeld om Gast van de raad te zijn?

'Ik zag Gast van de raad in de nieuwsbrief van de gemeente Den Haag staan. Als ras-echte Hagenees was ik benieuwd naar wat er allemaal in de raadzaal gebeurt. Ik ben veel bezig met mijn stad en daarom heb ik me dan ook gelijk aangemeld!'

Hoe was het om Gast van de raad te zijn?

'Ik werd door twee raadsleden met koffie en thee ontvangen. Eenmaal in de raadzaal namen we plaats op de stoelen waar de raadsleden normaal gesproken zitten. De raadsleden vertelden over hun werk en over de raadsvergadering die we zouden bijwonen. Het viel me op dat het lang duurde voordat alle raads- en collegeleden plaatsnamen in de zaal, zodat de vergadering kon beginnen. Toen ik weg ging, liepen de twee raadsleden mee om nog na te praten. Heel netjes!

Wat ik trouwens grappig vond, was dat ik het raadslid nog vertelde dat er in mijn straat ontzettend hard gereden wordt. Ik vroeg haar of er niet snelheidsmetingen konden worden gedaan. En ja hoor, twee weken later stonden ze daar te flitsen!'

Wat neemt u mee uit deze ervaring?

'Ik vond het heel gaaf om de raadzaal een keer gezien te hebben. Wat een mooie zaal is dat, echt IJspaleiswaardig! En het is natuurlijk goed om de mensen die de stad besturen een keer gezien te hebben. Ik zou het zelf niet kunnen hoor, daar ben ik te ongeduldig voor! Als de gemeenteraad het een keer over Moerwijk heeft, ben ik zeker weer van de partij. Er zijn wel een paar dingetjes waar ik het over wil hebben met de raad.'

Iedereen had
behoefte aan meer
ontmoeting en
verbinding.

Raad in de Stad

Clasina Nollet

Deelnemer Raad in de Stad Escamp

Waarom heeft u meegedaan aan Raad in de Stad?

'Ik hoorde over Raad in de Stad Escamp van Stichting Mooi. Ze zochten mensen uit de wijk die mee wilden doen. Ik organiseer veel voor mijn wijk Vrederust, dus ik was meteen nieuwsgierig. Zo was ik benieuwd wat ik zou kunnen doen en bij wie ik moet zijn om mijn wijk beter te maken. Ook was ik geïnteresseerd naar hoe de gemeenteraad tegen bepaalde zaken aankijkt en hoe raadsleden beslissingen maken.'

Hoe heeft u Raad in de Stad ervaren?

'Er heerste een goede sfeer: het was mooi om de saamhorigheid tussen de inwoners en de oprechte interesse vanuit de raadsleden te ervaren. Er was een overduidelijke rode draad in de wensen van de bewoners uit de verschillende wijken, bij zowel jong als oud. Iedereen had behoefte aan meer ontmoeting en verbinding.'

Hoe heeft u het contact met de raad ervaren?

'Ik had een goed gesprek met een raadslid dat geïnteresseerd was in mijn verhaal. Ik sprak met hem af dat hij een keer zou komen kijken in de wijk, maar ik heb nooit meer wat gehoord. Hiermee geef je een verkeerde indruk van de raad. Nu vind ik het zelf niet zo erg, maar bij anderen kan dit ervoor zorgen dat ze de gemeenteraad niet meer serieus nemen. Daar moet je als raadslid echt mee uitkijken.

Verder zou ik aanraden om beter terug te koppelen wat er gedaan wordt met de input van deelnemers. Er zaten hele goede ideeën bij, maar ik kreeg pas in maart een uitnodiging voor een commissievergadering waarin de uitkomst van de bijeenkomst werd besproken. Het heeft dus bijna een jaar geduurd voordat het door de raad behandeld wordt! Ik snap dat dingen in de gemeente lang kunnen duren, maar houd inwoners dan goed op de hoogte over het hoe en waarom. Zeker als je hen vraagt om mee te denken. Het laatste wat je wil als raad is dat inwoners hun interesse verliezen en daardoor gedemotiveerd raken.

Dit alles neemt trouwens niet weg dat ik hier nogmaals aan mee zou doen. Ik heb veel geleerd van andere bewoners en ik denk oprecht dat de raad iets mee onze input wil doen.'

Ik ben geïnspireerd om nog harder aan de slag te gaan voor de bewoners van Spoorwijk.

Politiek Actief

Ramazan Odek

Cursist Politiek Actief

Waarom heeft u meegedaan aan de cursus Politiek Actief?

‘Toen ik een mail kreeg over de cursus Politiek Actief van ProDemos – in samenwerking met de griffie van de gemeenteraad – heb ik me meteen ingeschreven. Ik zet me al van jongs af aan in voor de wijk waar ik woon, Spoorwijk. Daarnaast ben ik 25 jaar politiek actief in Den Haag. Ik weet dus al een en ander over de politiek, maar je bent nooit uitgeleerd natuurlijk! Ik was met name benieuwd naar de gemeentelijke financiën en hoe de lokale en landelijke overheid zich tot elkaar verhouden.’

Hoe heeft u de cursus ervaren?

‘Heel prettig! De cursusleidster had veel ervaring in de lokale politiek en kon daarom uitgebreid vertellen hierover. Dat deed ze op een hele leuke manier. Ook was de sfeer in de groep erg goed. De cursisten waren stuk voor stuk betrokken mensen en stonden open om

hun ervaringen en kennis met elkaar te delen. Ik heb zelfs nu nog contact met een paar mensen! Ook vond ik het heel positief dat raadsleden naar de cursus kwamen om te vertellen over hun raadswerk. Daar kwamen leuke en soms verrassende gesprekken uit voort, ook met raadsleden waar ik het niet altijd mee eens ben. Sterker nog, met een van hen heb ik afgesproken om een wandeling te maken in Spoorwijk!’

Wat neemt u mee uit de cursus?

‘Al vanaf mijn 17^e ben ik bezig om mijn Spoorwijk nóg mooier te maken. Ik begon als vrijwilliger en werd na een aantal jaar voorzitter van een bewonersorganisatie. Ik ben er al zo lang intensief mee bezig dat ik mezelf soms spottend ‘de burgemeester van Spoorwijk’ noem. Ik spreek veel met bewoners en geef hun signalen door aan de gemeenteraad. Door de verhalen die ik heb gehoord tijdens de cursus, met name die van de cursusleidster, ben ik geïnspireerd geraakt om juist nog harder aan de slag te gaan om uit te zoeken wat de bewoners van Spoorwijk precies nodig hebben.’

Jongeren hebben vaak een slecht beeld over de gemeente.

Studentendebatdag

Laetitia Lems

Organisator studentendebatdag

Wat is de studentendebatdag?

'De studentendebatdag is een jaarlijks evenement georganiseerd door eerstejaars bestuurskunde studenten van De Haagse Hogeschool. Hierbij maken ongeveer 70 studenten kennis met de lokale politiek door een begrotingsvergadering in de Haagse raadzaal na te spelen. De studenten gaan in groepen uit elkaar en vertegenwoordigen een politieke partij. Gezamenlijk moeten ze beslissen hoeveel geld er verdeeld zou worden over drie onderwerpen: veiligheid, huisvesting en studentenvoorzieningen. Een debat naspelen is heel nuttig voor studenten, want hierbij kunnen ze laten zien wat hun talenten zijn en leren belangrijke vaardigheden zoals argumenteren, overtuigen en debatteren. Zo ervaren de studenten in de praktijk hoe een gemeente werkt. Ze worden hierbij geholpen door coaches: dit zijn vaak raadsleden, fractievertegenwoordigers of medewerkers van politieke partijen. Een jury bepaalt aan het eind van

de dag welke groep en welke leerling het best hebben gedebatteerd.'

Waarom heb je ervoor gekozen om deze dag te organiseren?

'Vooral omdat ik de gemeente heel interessant vind. Na mijn studie wil ik misschien wel aan de slag bij de gemeente. Ik was nieuwsgierig naar hoe het allemaal achter de schermen gaat bij zo'n grote gemeente als Den Haag. Ik keek wel eens naar een raadsvergadering, maar snapte dan niet zo goed wat er gebeurde. Nu ik dit heb georganiseerd, snap ik veel meer hoe de gemeenteraad werkt. Zoals wat de spel-regels zijn rondom moties, amendementen en interrupties.'

Wat vonden de studenten er zelf van?

'Jongeren hebben vaak een slecht beeld over de gemeente. Ze vinden de gemeente saai en weten niet goed waar de gemeente over gaat. Bestuurskunde studenten vinden ministeries vaak interessanter, omdat die wat meer tot de verbeelding spreken. Maar meedoen aan de studentendebatdag verandert dit beeld vaak. Zo kreeg ik van veel studenten te horen dat ze de gemeente veel interessanter zijn gaan vinden en straks misschien wel op zoek gaan naar een stageplek bij de gemeente. Ze realiseren zich dat de gemeente toch wel hele belangrijke dingen doet.'

Presidium

Het presidium is het dagelijks bestuur van de raad en heeft tot taak de agenda van de raadsvergadering voor te bereiden. Het houdt zich ook bezig met zaken van organisatorische en facilitaire aard die de gehele raad aangaan. Het geeft vanuit de raad aansturing aan de griffie, de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad. Het presidium telt vijf leden, allen leden van de raad. De griffier is de secretaris van het presidium. De burgemeester heeft een doorlopende uitnodiging voor de bijeenkomsten van het presidium.

Chris van der Helm,
voorzitter (VVD)

Dennis Groenewold
(D66)

Janneke Holman
(PvdA)

Peter Bos
(Haagse Stadspartij)

Pieter Grinwis
(ChristenUnie/SGP)

Hanneke van der Werf (D66)

In september verliet Hanneke van der Werf het presidium. Zij werd opgevolgd door haar partijgenoot Dennis Groenewold.

Burgemeester

Op 6 oktober trad burgemeester Pauline Krikke af. Dit deed zij na het verschijnen van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de vreugdevuren op Scheveningen.

Commissaris van de Koning, Jaap Smit, benoemde met ingang van 12 oktober 2019 Johan Remkes tot waarnemend burgemeester van Den Haag. Remkes blijft tot uiterlijk 1 juli 2020 waarnemend burgemeester.

Tijdens het vertrouwelijke overleg tussen de commissaris van de Koning, Jaap Smit, en de Haagse fractievoorzitters over de waarnemend burgemeester voor Den Haag zijn verborgen geluidsopnames gemaakt. Dit valt onder het lekken van vertrouwelijke informatie. Voor de Haagse gemeenteraad was dit absoluut onacceptabel en de raad heeft daarom besloten aangifte te doen.

Nieuwe coalitie

Op 2 oktober viel de coalitie van Hart voor Den Haag/Groep de Mos, VVD, D66 en GroenLinks. Dit gebeurde naar aanleiding van de berichtgeving over het onderzoek van het landelijk parket naar de twee wethouders van Hart voor Den Haag/Groep de Mos, Richard de Mos en Rachid Guernaoui. Zij namen beiden ontslag als wethouder.

Op 9 december presenteerde de nieuwe coalitie bestaande uit VVD, D66, GroenLinks, CDA en PvdA een nieuw coalitieakkoord genaamd 'Samen voor de Stad'. Hiermee veranderde ook de samenstelling van het college burgemeester en wethouders. Wethouders Boudewijn Revis, Kavita Parbhudayal, Saskia Bruines, Robert van Asten, Liesbeth van Tongeren en Bert van Alphen bleven aan. Hilbert Bredemeijer werd door het CDA van buitenaf aangetrokken. De PvdA droeg fractievoorzitter Martijn Balster voor als wethouder. Zij werden op 19 december benoemd.

College burgemeester en wethouders

Johan Remkes

Waarnemend burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad.

Boudewijn Revis

Wethouder Financiën, Stadsontwikkeling, stadsdeel Scheveningen en 1^e locoburgemeester.

Kavita Parbhudayal

Wethouder Zorg, Jeugd en Volksgezondheid, stadsdeelwethouder Leidschenveen-Ypenburg en 6^e locoburgemeester.

Saskia Bruines

Wethouder Economie, Internationaal, Dienstverlening, stadsdeelwethouder Haagse Hout en 2^e locoburgemeester.

Robert van Asten

Wethouder Mobiliteit en Cultuur, stadsdeelwethouder Segbroek en 7^e locoburgemeester.

Liesbeth van Tongeren

Wethouder Duurzaamheid, Milieu, Energietransitie, stadsdeelwethouder Laak en 3^e locoburgemeester.

Bert van Alphen

Bert van Alphen is wethouder Sociale zaken en Werk, stadsdeelwethouder Centrum en 8^e locoburgemeester.

Hilbert Bredemeijer

Wethouder Onderwijs, Sport, Buitenruimte, stadsdeelwethouder Loosduinen en 4^e locoburgemeester.

Martijn Balster

Martijn Balster is wethouder Wonen, Wijken en Welzijn, stadsdeelwethouder Escamp en 5^e locoburgemeester.

Opvolging in de raad

Mikal Tseggai

(fractievoorzitter)

Martijn Balster is opgevolgd door Mikal Tseggai als fractievoorzitter.

Bülent Aydin

(raadslid)

Martijn Balster is opgevolgd door Bülent Aydin als raadslid.

Veranderingen in de raad

Karsten Klein (CDA)

Karsten Klein verliet in maart de raad. Daniëlle Koster volgde hem op als fractievoorzitter, Ismet Bingöl als raadslid.

Hanne Drost (SP)

In juli nam Hanne Drost afscheid van de raad. Zij werd opgevolgd door Lesley Arp.

Damiën Zeller (Hart voor Den Haag/Groep de Mos)

In november vertrok Damiën Zeller uit de raad. Hij werd opgevolgd door Richard de Mos.

Arjen Dubbelaar (Hart voor Den Haag/Groep de Mos)

In november nam Richard de Mos het stokje over van Arjen Dubbelaar als fractievoorzitter.

Daniëlle Koster (CDA)

Daniëlle Koster nam in december afscheid van de raad. Zij werd opgevolgd door Kavish Partiman als fractievoorzitter en door Cees Plumgraaff als raadslid.

De raad en commissies in 2019

De Haagse raad telt vijf raadscommissies: Bestuur, Leefomgeving, Ruimte en Samenleving. Daarnaast is er nog een Rekeningencommissie. In een raadscommissie vertegenwoordigen raadsleden hun fractie bij de behandeling van specifieke onderwerpen.

Wat speelde er bij deze commissies in het afgelopen jaar? Hoe vaak hebben ze vergaderd? En hoeveel inwoners hebben in de commissies ingesproken?

Commissie Bestuur

Voorzitter: Erlijn Wenink

De commissie Bestuur vergaderde 23 keer in 2019. Zes daarvan vonden plaats in de maand juni.

De commissie hield één besloten vergadering. Er vonden elf tweeminutendebatten plaats en tien rondvragen. 34 burgers, waaronder vertegenwoordigers van organisaties, maakten gebruik van het inspraakrecht.

De onderwerpen die in de vergaderingen van de commissie aan bod kwamen waren onder meer de vreugdevuren, de verkoop van Eneco, huiselijk geweld, polarisatie en radicalisering en evenementen. De commissie Bestuur hield zes werkbijeenkomsten, onder meer over de economische visie en de gasexplosie in de Jan van der Heijdenstraat. Leden van de commissie brachten in september een werkbezoek aan The Hague Security Delta.

Commissie Leefomgeving

Voorzitter: Fatima Faïd

In 2019 kwam de commissie Leefomgeving 33 keer bij elkaar. Daarvan waren er zeven werkbijeenkomsten en vijf werkbezoeken. De werkbijeenkomsten gingen onder andere over bomen en stadsnatuur,

zwerfafval, verkeersveiligheid en de schaal-sprong OV. De werkbezoeken vonden plaats bij onder andere het Westduinpark, een Shell EcoGenie huis en de Rotterdamsebaan. Bovenop deze vijf werkbezoeken werd er een tweedaags werkbezoek aan Heerlen, Aken, Keulen en Bochum afgelegd dat in het teken stond van de energietransitie. De energietransitie was samen met mobiliteit een van de grootste onderwerpen in de commissie.

Onderwerpen die regelmatig in de reguliere vergaderingen van de commissie terugkwamen, waren duurzaamheid (waarbij zowel de Kadernota en de Programmabrief Duurzaamheid aan de orde kwamen, alsook het initiatiefvoorstel 'Duurzaam voedsel; nog een tandje bijzetten'), (fiets)verkeer, verkeersveiligheid en verkeersmaatregelen, schoon vervoer, bomen en bomenkap en de herinrichting van de openbare ruimte van diverse wijken. Ook is het initiatiefvoorstel 'De Hofstad in bloei: biologische bloembollen in Den Haag' in de commissie besproken. In totaal hebben 76 mensen gebruik gemaakt van het inspraakrecht.

Commissie Ruimte

Voorzitter: Janice Roopram

De commissie Ruimte is 43 keer bijeen geweest. Er zijn 31 openbare vergaderingen

gehouden, waarvan drie met een besloten deel. Daarnaast heeft de commissie zich tien keer in de vorm van een werkbijeenkomst of expertmeeting laten bijpraten, onder andere over de verplaatsing van de raamprostitutie, de Leefbaarheidseffectrapportage (LER) en huisvesting van arbeidsmigranten. De commissie heeft twee werkbezoeken afgelegd op uitnodiging van bewoners/ondernemers uit die buurten: de Notenbuurt en de Vlietzoom.

Bewoners en belanghebbenden hebben 140 keer gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken of als reclamant een

zienswijze toe te lichten. Vooral voor de plannen rondom de sloop van de Theresiakerk en de bestemmingsplannen Koekamp en Madurodam was veel belangstelling vanuit de stad.

Begin van het jaar 2019 stond onder andere in het teken van de Woonagenda en de aanpak van drie prioritaire gebieden in het Central Innovation District (CID). Er was geregeld overleg over AMARE naar aanleiding van de voortgangsrapportages hiervan. Bijzonder was het afgelopen jaar het ingediende burgerinitiatief van mevrouw

Verwaal uit de Rivierenbuurt. Met haar initiatief pleitte mevrouw Verwaal voor een voorrangregeling op woningen in de buurt voor kinderen van de huidige bewoners.

Commissie Samenleving

Voorzitter: Joris Wijsmuller

De commissie Samenleving vergaderde achttien keer, hield drie werkbesprekingen en legde vijf werkbezoeken af in 2019. In totaal maakten 29 mensen gebruik van de mogelijkheid om in te spreken. Zij spraken

in op onderwerpen zoals, Maatschappelijke opvang, Haaglanden Medisch Centrum en de voormalig Amerikaanse ambassade.

Bij de werkbezoeken kregen de commissieleden een toelichting op werkwijze en ontwikkelingen en was er ruimte om vragen te stellen over de praktijk. Ook werden werkbesprekingen georganiseerd, waar de commissieleden externe experts technische vragen konden stellen over een bepaald beleidsonderwerp. Zo werd onder meer een werkbespreking over Toegankelijkheid en over Integratiebeleid.

Thema's die regelmatig terugkwamen in het debat waren de Maatschappelijk Opvang, Wmo en Jeugdhulp, de financiering van Welzijnswerk en Onderwijs. Zo legde de commissie werkbezoeken af aan de Universiteit Leiden, de Haagse Hogeschool en het ROC Mondriaan, en organiseerden zij een werkbespreking over de aanpak van het lerarentekort.

Rekeningencommissie

Voorzitter: Daniëlle Koster

De Rekeningencommissie doet onderzoek naar de door het gemeentebestuur opgestelde jaarrekening en het gevoerde beheer. Het secretariaat van de commissie wordt in opdracht van de griffie uitgevoerd door de Accountantsdienst (GAD).

De Rekeningencommissie heeft geconstateerd dat het financieel beheer van de gemeente Den Haag stabiel is gebleven: de basis is op orde. Een belangrijk verbeterpunt is het beheer van de Wmo en jeugdzorg. Een tweede verbeterpunt is de beheersing van de bedrijfsvoering en de daarmee gemoeide kosten. In 2019 is opnieuw vooruitgang geboekt in de verbetering van de Programmarekening en zijn door het college stappen gezet in de verbetering van de tussentijdse informatievoorziening.

In opdracht van de Rekeningencommissie zijn in 2019 audits uitgevoerd naar uiteenlopende processen en projecten: het centrum voor jeugd & gezin (CJG), de bedrijveninvesteringszones en de herinrichting van tramlijn 1.

Daniëlle Koster nam in december afscheid van de raad. Daniël Scheper volgde haar op als voorzitter van de Rekeningencommissie.

De raad in cijfers

Raad

- Vergaderingen gemeenteraad: **14**
- Raadsvoorstellen: **126**
- Aantal insprekers in de raad: **132**
- Ingediende burgerinitiatieven: **1**

Instrumenten gemeenteraad

- Initiatiefvoorstellen: **15** ingediend, **2** aangenomen
- Schriftelijke vragen: **758**
- Ingediende amendementen: **59**
- Aangenomen amendementen: **18**
- Ingediende moties: **495**
- Aangenomen moties: **196**
- Interpellaties: **0**
- Actualiteitendebatten: **3**
- Afronding commissiedebatten: **61**

Raadscommissies

- Raadscommissievergaderingen: **107**
- Werkbezoeken/werkvergaderingen raadscommissies: **22**

Raad in de Stad

De gemeenteraad neemt belangrijke beslissingen over de stad en vertegenwoordigt alle inwoners van Den Haag. Dit werk kunnen de raadsleden niet zonder inbreng uit de stad. Eind 2018 heeft de raad besloten om bijeenkomsten in de stad te organiseren, genaamd Raad in de Stad. Met Raad in de Stad gaat de gemeenteraad de komende jaren langs alle stadsdelen in Den Haag om in gesprek te gaan met bewoners om te horen wat er leeft in het stadsdeel.

Escamp

De eerste bijeenkomst vond op 9 mei plaats in stadsdeel Escamp. Ruim 100 bewoners en ondernemers spraken met gemeenteraadsleden in sportclub HKV/Ons Eibernest. Raadslid Fatima Faïd was voorzitter van de avond. Deelnemers kwamen met verschillende ideeën om Escamp nog mooier te maken, die vervolgens werden gepresenteerd aan alle aanwezigen. Bewoners gaven hierbij vooral aan dat ze

meer ontmoetingsplekken voor jong en oud in de wijken wilden. Zo waren er bewoners die de eenzaamheid in het stadsdeel wilden aanpakken of pleitten voor meer buurt- of wijkcentra. De aanwezige raadsleden reageerden enthousiast op de ideeën en vonden dat de deelnemers een duidelijk signaal afgaven.

Laak

Op 2 oktober zou de tweede bijeenkomst van Raad in de Stad plaatsvinden in Laak. Door een extra ingelaste raadsvergadering op diezelfde dag is toen besloten deze bijeenkomst te verplaatsen. Raad in de Stad Laak is daarom verplaatst naar 22 januari 2020.

Communicatie

In 2019 werden de reguliere communicatiemiddelen ingezet, zoals de website, de Stadskrant en social media. Het aantal volgers op Twitter en Facebook nam flink toe. Vanaf april is de raad ook te vinden op Instagram. Ook werden verschillende evenementen georganiseerd om inwoners meer te betrekken bij het werk van de gemeenteraad.

Studentendebatdag

In maart 2019 vond de Studentendebatdag weer plaats in de Haagse raadzaal. Zeventig eerstejaars Bestuurskunde studenten van de Haagse Hogeschool debatteerden in de raadzaal over een fictieve begroting met Haagse onderwerpen. Raadsleden, fractiemedewerkers en griffiemedewerkers ondersteunden daarbij.

Gast van de raad

Iedere raadsvergadering krijgen inwoners als 'Gast van de raad' een inkijkje in het werk van de gemeenteraad. De burgemeester nodigt per brief willekeurig inwoners van Den Haag uit om Gast van de raad te zijn. Ook via Facebook, Twitter en de site van de gemeente Den Haag worden Hagenaars uitgenodigd. In totaal kregen ruim 200 Gasten van de raad in 2019 een presentatie van raadsleden over de werking van de lokale politiek.

Raad en Daad

Raad en Daad Den Haag is een samenwerkingsproject van het Haags Historisch Museum, ProDemos, Centrum 16•22 en de griffie van de gemeenteraad Den Haag. Doel van dit project is dat elke Haagse basisschoolleerling een keer in de raadzaal is geweest en hoort hoe gemeentepolitiek in z'n werk gaat. In 2019 hebben verschillende scholen gebruik gemaakt van het lesprogramma. Onderdeel van het lesprogramma is een ontmoeting met raadsleden. Leerlingen hadden vragen als 'Hoe oud moet je zijn om raadslid te worden?', 'Is het niet saai om zolang te vergaderen?' en 'Kunnen jullie ervoor zorgen dat onze speeltuinen leuker worden?'.

Politiek Actief

Tijdens de cursus Politiek Actief – georganiseerd door ProDemos – kregen zo'n 25 Haagse cursisten een kijkje in de keuken van de gemeente Den Haag. Zo leerden ze

hoe de gemeente in zijn werk gaat, wat de rol van de gemeenteraad is en hoe je goed debatteert. Tijdens een speeddatesessie met verschillende raadsleden maakten ze kennis met het raadswerk en hoorden ze waarom de raadsleden ooit politiek actief zijn geworden.

#raad070indestad

In 2019 is de fotoserie #raad070indestad gestart op Facebook, Twitter en Instagram. Iedere week vertelt een raadslid wat zijn of haar favoriete plek is in Den Haag. Van het Lange Voorhout tot de kinderboerderij Nijkamphoeve en van de Electriciteitsfabriek

tot een rolstoeltoegankelijke pad op het strand in Scheveningen: veel verschillende plekken in de stad passeren de revue.

Spuigasten

Spuigasten is de maandelijkse talkshow die Debatmeester organiseert in de Centrale Bibliotheek aan het Spui met als doel om de aandacht voor de Haagse gemeentepolitiek te vergroten. Dit is een samenwerking met AD/Haagsche Courant voor een groter bereik van de talkshow. Elke show werd bezocht door 50 tot 100 man.

De griffie

De raad krijgt ondersteuning van de medewerkers van de griffie. De griffie bereidt de vergaderingen voor, stuurt alle raadsvoorstellen en andere ingekomen stukken rond en zorgt ervoor dat de vergaderingen goed verlopen. De griffier geeft leiding aan de griffie, is eerste adviseur van de gemeenteraad en ondersteunt de burgemeester in haar rol als voorzitter van de raad.

Lilianne Blankwaard-Rombouts

Griffier

Jaap van Oeveren

Plaatsvervangend griffier

Neeltje Otto

Coördinator Bedrijfsbureau Griffie

Veronie Smeulders

Coördinator raads- en commissiezaken

Linda van Maanen

Coördinator raads- en commissiezaken

Jolanda van der Salm

Sr. medewerker raads- en commissiezaken

Sharita Marapin

Medewerker raads- en commissiezaken

Carla van der Woude

Secretaris commissie Bestuur

Dinah Marijanan

Secretaris commissie Bestuur

Kirsten Büchner

Secretaris commissie Leefomgeving

Mirela Nistor Aioanei

Secretaris commissie Leefomgeving

Mahjoub Mathlouti

Secretaris commissie Leefomgeving

Kees Stassen

Secretaris commissie Ruimte

Sushil Goedan

Secretaris commissie Ruimte

Aroen Ramgolam

Secretaris commissie Ruimte

Jorrit van Steijn

Secretaris commissie Samenleving

Zaineb Somra

Secretaris commissie Samenleving

Claudia Buitenhek

Raadsvoorlichter

Rocelle van der Kemp

Raadsvoorlichter

Mahjoub Mathlouti is werkzaam bij de griffie tot oktober.

Aroen Ramgolam is werkzaam bij de griffie tot mei.